

1 MAYIS SOSYAL POLİTİKALAR VE BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

1 Mayıs 2019 / Ankara - Türkiye

YEREL YÖNETİMLERİN SOSYAL POLİTİKA BAĞLAMINDA ENGELLİLERE YÖNELİK HİZMETLERİ: AYDIN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ SERVICES FOR DISABLED PEOPLE IN THE CONTEXT OF SOCIAL POLICY OF LOCAL ADMINISTRATIONS: EXAMPLE OF AYDIN METROPOLITAN MUNICIPALITY

Öğr. Gör. Hatice AY

Bartın Üniversitesi, Ulus Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Tapu
Kadastro Programı

Ph.D. Mehmet Akif KARALI

Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

ÖZET

Toplumlar tarih boyunca dezavantajlı vatandaşlarına yönelik bazı tutum ve davranışlar geliştirmişlerdir. Toplumsal kurallar oluşturularak; geçimini sağlamada zorluk yaşayan insanlara yardımda bulunmak, eğitim olanaklarını tüm insanların ulaşabileceği bir şekilde düzenlemek, yardıma muhtaç insanlara hizmet etmesi için kurumlar tesis etmek gibi birçok hizmet dezavantajlı gruplara sağlanan imkânlar olarak ifade edilebilir. Engellilik de toplumun tamamını etkileyen bir problem durumudur. Engelli bireyler toplumsal ayrımcılıkla en sık yüzleşen, fırsat eşitliğinden yararlanması gereken ve en dezavantajlı oldukları için bilhassa özel düzenlemeler yapılması gereken toplumsal kesimlerdir. Sürekli bir değişim ve yenilik sürecinde olan günümüz toplumlarında artan küresellik ve sınırların neredeyse ortadan kaldırılması yönetim anlayışı açısından yenilikleri doğurmaktadır. Halka yakınlıkları açısından bakıldığında yerel yönetimler halkın öncelikle birincil taleplerine yönelik hizmet sunmaktadırlar. Geleneksel hizmetlerin yanı sıra artık birincil hizmet konumunda olan engellilere yönelik hizmetler de yerel yönetimlerin gündemine getirilmiştir. Bu hizmetleri gerçekleştirmede yerel yönetimler engellilere yönelik politikalar yapmaya başlamıştır. Türkiye’de Belediye ve Büyükşehir Belediyesi kanunları ile İl Özel İdaresi kanunlarında sosyal politika bağlamında yerel yönetimlere önemli görevler verilmektedir. Bu görevler sosyal yardım ve sosyal hizmet olarak genelleme içine alınsa da dezavantajlı gruplar bakımında yani engelliler, yaşlılar vb. kesime yönelik bir takım hizmetlerde sosyal politikanın alanını oluşturmaktadır. Zaman içerisinde yerel yönetimler genelde var olan sosyal politika ve ilkelerin yerelle aktarılmasında daha aktif rol almaktadır. Yerel halkın gereksinimleri doğrultusunda ve buna yönelik politikalar oluşturulmasında halkın katılımının sağlandığı gibi bunların da birçok avantaja sahip olduğu kabul edilmekte ve yerelleşmenin etkinliği ve verimliliği ortaya konulmaktadır. Araştırma, yerel yönetimlerin sosyal politika bağlamında engellilere yönelik hizmetlerini Aydın Büyükşehir Belediyesi odaklı incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırma sosyal bilimler alanında yapılan nitel bir çalışmadır. Bu kapsamda yerel yönetimlerin engellilere yönelik uyguladıkları hizmetlerin Aydın Büyükşehir Belediyesi odaklı ortaya konulmasında dikkate alınacak veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Araştırma konusu ile ilgili olarak incelenecek Aydın Büyükşehir Belediyesinin; faaliyet raporları, performans programları, stratejik planları ile sosyal politika bağlamında engellilere yönelik yapılan, yapılmakta olan ve yapılacak olan projeleri içeren yazılı dokümanlar toplanmıştır. Elde edilen dokümanlar incelenerek Aydın Büyükşehir Belediyelerinin sosyal politika bağlamında engellilere yönelik uyguladıkları hizmetler ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda Aydın Büyükşehir Belediyesinin sosyal politika bağlamında engellilere yönelik; bakım ve sağlık, erişilebilirlik, sosyal yardım ve sosyal hizmetler, eğitim ve istihdam alanında hizmetler sunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Engelliler, Sosyal Politika.

ABSTRACT

Societies have developed attitudes and attitudes towards disadvantaged citizens throughout history. By creating social rules; can be expressed as the opportunities provided to disadvantaged groups that many services, such as setting up institutions to serve people in need, to organize educational opportunities in a way that is accessible to all people, helping people who have difficulty making a living. Disability is a problem that affects the entire society. Disabled individuals are those who face social discrimination most frequently, who need to benefit from equality of opportunity and who are the most disadvantaged, especially those who need special arrangements to be made. In today's societies, which are in the process of continuous change and innovation, increasing globality and almost elimination of borders are creating innovations in terms of management understanding. In terms of public closeness, local governments serve primarily for the primary demands of the people. In addition to traditional services, services for disabled people, which are now the primary service, are also brought to the agenda of local governments. In carrying out these services, local administrations have started to make policies for disabled people. In Turkey, the laws of the Municipality and Metropolitan Municipality and the laws of Special Provincial Administration provide important duties to local administrations in the context of social policy. Although these duties are included in social assistance and social service generalization, they constitute the area of social policy in a number of services for etc the elderly, the disabled in disadvantaged groups. Over time, local governments have been more active in transferring to local existing social policies and principles. In line with the needs of the local people and the development of policies towards them, the participation of the people is considered to have many advantages and the effectiveness and efficiency of the localization is revealed. The research has been prepared with the aim to examine of focusing on the Aydın Metropolitan Municipality the services for disabled people in the context of social policy of local administrations. This research is a qualitative study in the field of social sciences. In this context, were collected through the document review the datas to be taken into consideration in the establishment focused on the Aydın Metropolitan Municipality of the services for disabled people by local administrations. Aydın Metropolitan Municipality to be examined in relation to the subject of research; written documents containing activities reports, performance programs, strategic plans and the projects to be carried out and projects to be carried out for disabled people in the context of social policy have been collected. By analyzing the obtained documents, the services for disabled people in the context of social policy of the Aydın Metropolitan Municipality were put forward. As a result of this research, it has been determined that for disabled people in the context of social policy of the Aydın Metropolitan Municipality; services in the field of care and health, accessibility, social assistance and social services, education and employment area services.

Keywords: Local Governments, Disabled People, Social Policy.